

NaturErhvervstyrelsen

Vedrørende opfølgning på tidligere bestilling om ”Opgørelse af energitætheden pr. ha for danske afgrøder og naturtyper”

NaturErhvervstyrelsen (NAER) bad den 7. april 2016 DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug om en opgørelse af energitætheden (potentielt honningudbytte i kg pr. ha) for de forskellige afgrøder, der dyrkes og indberettes i Danmark. Svar herpå blev fremsendt 26. maj.

NAER har den 15. juli sendt en opfølgende bestilling med titlen ”Yderligere kriterier og opdatering af tidligere bestilling ”Opgørelse af energitætheden pr. ha for danske afgrøder og naturtyper””.

Besvarelsen herunder er forestået af seniorforsker Per Kryger og akademisk medarbejder Mette Balslev Greve, begge Institut for Agroøkologi.

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt
Seniorforsker, koordinator for myndighedsrådgivning

DCA - Nationalt Center for
Fødevarer og Jordbrug

Susanne Elmholt

Seniorforsker

Dato: 26. august 2016

Direkte tlf.: 87157685

Fax: 8715 6076

E-mail:

susanne.elmholt@agrsci.dk

Journal nr.:

Afs. CVR-nr.: 31119103

Reference: sel

Side 1/1

Yderligere kriterier og opdatering af tidligere bestilling ”Opgørelse af energitætheden pr. ha for danske afgrøder og naturtyper”

Per Kryger og Mette Balslev Greve, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet

Baggrund og bestilling

NaturErhvervstyrelsen (NAER) bad den 7. april 2016 DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug om en opgørelse af energitætheden (potentielt honningudbytte i kg pr. ha) for de forskellige afgrøder, der dyrkes og indberettes i Danmark. Svar herpå blev fremsendt 26. maj. Som opfølgning har NAER den 15. juli sendt en opfølgende bestilling med titlen ”Yderligere kriterier og opdatering af tidligere bestilling ”Opgørelse af energitætheden pr. ha for danske afgrøder og naturtyper”. Som baggrund for den opfølgende bestilling anfører NAER, at erhvervet har foreslået en model, der regulerer arealerne, hvor økologisk biavl kan finde sted på baggrund af mængden af tilgængelige godkendte nektar- og pollenkilder. Særligt ønsker erhvervet, om det er muligt at godskrive en øget mængde nektar- og pollen fra læhegn fra økologiske arealer samt fra den vilde flora fra omdriftsarealerne. Derfor har MFVM brug for at vide hvilken ”værdi”, der evt. kan tilskrives økologiske læhegn og den vilde flora på økologiske omdriftsarealer.

NAER anmoder AU om at vurdere, om der på baggrund af viden om udbredelsen af læhegn (og andre småbiotoper, der ikke allerede indgår i den eksisterende model) i Danmark eller på økologiske bedrifter kan tilskrives et vist areal af læhegn pr. økologisk ha i den generelle model, og om dette areal kan tilskrives en generel nektarværdi, der kan tælle positivt med i modellen. I modellen er der ikke forskel på nektarværdien på afgrødekodeniveau på tværs af landbrugssystemerne konventionel og økologisk. AU bedes vurdere, om økologiske omdriftsarealers indhold af vild flora kan give anledning til en differentiering af nektarværdien på afgrødekodeniveau afhængigt af, om arealet kan henføres til en konventionel eller økologisk behandlet mark. NAER anmoder om, at ovenstående vurderinger beskrives og indgår i en opdateret kortlægning samt tabel 2 og 3 fra AU’s svar på bestillingen ”GIS-analyser af potentialet ved ændret udmøntning af reglerne for økologisk biavl”.

Besvarelse

Det gælder for læhegn, at de er lange landskabstyper med et beskedent areal. I forhold til den opgørelse, der foreligger, udgør et læhegn med f.eks. hvidtjørn et honningpotentiale på 200 kg/ha. Et levende hegn, der består af hvidtjørn, er typisk 5 m bredt, og hundrede meter vil dermed svare til 1/20 hektar, hvis hegnet udelukkende består af hvidtjørn. Derfor er honningpotentialet 10 kg for 100 m hegn. Planter som navr og falsk akacie med 800 kg/ha eller park lind med 400 kg/ha vil kunne bidrage mere end hvidtjørn, fordi disse planter producerer mere pr. arealenhed, og fordi de er bredere end hvidtjørn.

I det omfang en potentiel økologisk biavler kan tilvejebringe data, der viser, at der findes veletablerede hegn med planter, som producerer honning i store mængder, kan vi beregne honningpotentialet. Det vil kræve, at vi kender hegnets længde og bredde samt sammensætningen af plantearter i hegnet. Som dokumentation kan man vedlægge fotografier i blomstringsperioden og kortmateriale, der viser hegnets placering i landskabet.

Planter, der vokser i marker som ukrudt, f.eks. kornblomst eller agersennep, har et honningpotentiale på 200 kg/ha, hvilket dog kun gælder, når marken er tæt dækket med de nævnte planter. En mere spredt forekomst, som typisk findes ved dyrkning af f.eks. korn, vil give anledning til et honningpotentiale i forhold til den del af arealet, der er dækket af disse planter. Anslås det højt sat til

10% af det samlede areal, vil honningudbyttet være 20 kg. Der er betydelig variation i forhold til, hvor meget ukrudt der findes i økologisk dyrkede marker, og 5 kg skønnes mere realistisk, set over flere år. Afhængigt af arealet, der må formodes at svinge mellem forskellige år på grund af sædskifte, ville dette naturligvis kunne bidrage til biernes fødegrundlag, men det vil være ganske vanskeligt at kvantificere i forhold til en fast model.